

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/158/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202274
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4619202274.2

Uznesenie

Okresný súd Topoľčany vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa rodičov - matky: G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, E., t. č. U.. G. I., a otca: L. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V.. B. XXXX/XX, E., t. č. U.. XXXX/X, E., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ď u j e neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dieťa L. K., nar. XX.XX.XXXX dočasne zveruje do osobnej starostlivosti otca.

II. Súd poučuje účastníkov konania, že môžu podať na súd návrh na začatie konania vo veci samej o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáha, aby súd zveril maloletého L. K., nar. XX.XX.XXXX do jeho osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že maloletý L. sa narodil z jeho vzťahu s matkou dieťaťa G. A., rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 9P/138/2016 zo dňa 21.07.2016 bol zverený do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od 01.05.2016 a on som bol zviazaný platením výživného po 70 eur mesačne. Toto rozhodnutie aktuálne nezodpovedá realnej situácii, nakoľko matka dieťaťa mala vážne problémy s požívaním pervitínu, bola liečená v psychiatrickej ambulancii MUDr. A. v E. a na základe zhoršenej situácie ju odviezol dňa 27.09.2019 do Psychiatrickej nemocnice v I., čo bolo predtým konzultované aj s jej psychiatrom. Prakticky aj jej matka V. U. bola za takéto riešenie, pretože správanie sa G. nebolo dobré a mohla ním ohroziť ich syna. Tomuto predchádzala aj situácia, keď pred niekoľkými týždňami ho obvinila z toho, že páchal na nej domáce násilie, za čo bol policajným orgánom vzatý do cely predbežného zadržania na OR PZ v Topoľčanoch. Matka dieťaťa neskôr zmenila svoju výpoveď a uviedla, že si to vymyslela v dôsledku nedobrého psychického stavu. Taktiež tam boli vypočutí aj susedia, jeho rodičia, jej matka V. U. a stará matka M. I., ktorí potvrdili, že má problémy, a následne bol prepustený na slobodu. Otec ďalej uviedol, že v minulosti mal problémy s drogami a automatmi, tieto problémy už dávno nemá, pracuje v J. C. v zodpovednej funkcii vedúceho teamu, pričom dosahujem slušný zárobok. Riadne sa stará o rodinu a o syna, ku ktorému má dobrý vzťah, vie variť, vie sa oňho postarať, bol s ním niekoľkokrát u jeho lekárky, poznajú ho aj v Materskej škole na ul. W. v E.. V čase jeho zamestnania je malý v predškolskom zariadení alebo mu s ním pomôžu jeho rodičia, matka a stará matka G. taktiež. Momentálne s nimi vychádza dobre a dokážu sa o veciach starostlivosti o mal. L. dohodnúť. V minulosti sa opakovane stalo, že žiadal o zverenie syna do svojej starostlivosti, a to v konaní 9P/62/2017, kde vzal návrh na začatie konania späť, taktiež v konaní 10P/172/2018, ktorý návrh bol zamietnutý. V tomto konaní sa domáhala zverenia ich syna do svojej náhradnej osobnej starostlivosti aj jeho stará matka V. U., konanie v tejto časti bolo zastavené. V období posledných rokov sa striedali medzi nimi dobré obdobia s požívaním drog a marihuany u matky maloletého. Pred narodením syna

bola matka maloletého liečená na niekoľko mesiacov v Y. V. v W., počas ich spolužitia opakovane vo Z. J., hoci ju v liečbe podporoval, nedokončila ju. Aktuálne je v I. a dúfa, že zotrvá vo svojom liečení. Z dôvodu tejto akútnej situácie, ktorá v rodine vznikla, je nutné, aby prevzal zodpovednosť za výchovu a starostlivosť o ich syna.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany v správe zo dňa 07.10.2019 odporučil návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť z dôvodu, že otec maloletého je aktuálne jedinou osobou, ktorá je schopná a ochotná sa o svojho syna postarať, pričom so starostlivosťou mu pomáhajú starí rodičia i prastará matka maloletého. Matka mala v minulosti problémy s požívaním návykových a psychotropných látok, ako mladistvá bola umiestnená v Y. V. W.-I.. Medzi rodičmi dochádzalo k problémom, ich spolužitie nebolo harmonické. Matka žila v spoločnej domácnosti s matkou V. U., ktorá jej pomáhala v starostlivosti o syna. Tiež jej pomáhala jej stará matka M. I.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany bol dňa 11.09.2019 požiadaný o podanie správy o rodine maloletého z dôvodu, že bolo vedené trestné konanie vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Trestné oznámenie podala matka maloletého na otca maloletého. Otec dieťaťa bol zadržaný a neskôr prepustený na slobodu. Rodičia obnovili spolužitie. Bolo vykonané terénne šetrenie v domácnosti starej matky, kde má matka a maloletý trvalý pobyt. Podľa vyjadrenia starej matky má maloletý L. rovnako dobrý vzťah k obidvom rodičom. Zdravotná starostlivosť o maloletého je dobrá. Materská škola, ktorú maloletý navštevuje potvrdila, že maloletého sprevádzajú obaja rodičia a tiež prastará matka, komunikácia s rodičmi je dobrá, o dieťa javia záujem. V správe je ďalej uvedené, že otec dieťaťa ich dňa 30.09.2019 informoval, že matku odviezol na psychiatrické liečenie do I..

3. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 9P/138/2016-19 zo dňa 21.07.2016 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol maloletý L. zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otec sa zaviazal platiť na maloletého výživné vo výške 70 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 28.07.2016.

4. Z pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/172/2018 vyplýva, že dňa 10.09.2018 bol súdu doručený návrh starej matky (zo strany matky maloletého) na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že matka maloletého bola dňa 04.09.2018 hospitalizovaná vo Z. J. z dôvodu závislosti od drog, ako aj tým, že drogy užíva aj otec maloletého dieťaťa.

5. Z pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/204/2018 vyplýva, že dňa 11.10.2018 bol súdu doručený návrh otca maloletého na zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že matka maloletého bola hospitalizovaná vo Z. J. z dôvodu závislosti od drog, pričom liečbu neukončila a našla si tam priateľa, ktorý tam bol tiež hospitalizovaný a odišla s ním do K..

6. Uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 22.10.2018 došlo k spojeniu veci sp. zn. 10P/172/2018 a sp. zn. 10P/204/2018 na spoločné konanie s tým, že budú vedené pod sp. zn. 10P/172/2018.

7. Zo správy psychiatra MUDr. A. zo dňa 25.10.2018 (vypracovanej pre potreby konania sp. zn. 10P/172/2018) vyplýva, že matka maloletého navštívila jeho ambulanciu 2x, po prvýkrát s abstinenčnou drogovou symptomatikou bola odoslaná na ústavnú protitoxikomanickú liečbu, po prepustení navštívila ambulanciu dňa 27.09.2018.

8. Z správy OR PZ v Topoľčanoch zo dňa 13.11.2018 (vypracovanej pre potreby konania sp. zn. 10P/172/2018) vyplýva, že otec maloletého bol podozrivý z drogovej trestnej činnosti, trestné stíhanie bolo zastavené uznesením zo dňa 03.12.2012. Matka maloletého bola dňa 29.07.2013 ako svedok a konzument drog vypočutá v konaní v inej trestnej veci.

9. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 10P/186/2018-6 zo dňa 24.09.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého L. do osobnej starostlivosti starej matky V. U., nar. XX.XX.XXXX s tým, že účinky neodkladného opatrenia budú trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej sp. zn. 10P/172/2018.

10. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 10P/172/2018-100 zo dňa 29.11.2018 konanie v časti o návrhu starej matky o zverenie maloletého do jej náhradnej osobnej starostlivosti zastavil a návrh otca na zmenu zverenia maloletého zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.12.2018.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku), ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

16. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

17. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

18. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

19. Podľa § 360 ods. 2 CMP ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

20. Podľa § 361 CMP súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

21. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

22. Podľa § 367 ods. 2 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

23. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného

opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené. V súvislosti s potrebou dočasnej úpravy pomerov, súd konštatuje, že neodkladné opatrenia upravujú nielen faktické pomery účastníkov, ale upravujú i právne pomery, i keď len predbežne. Súd musí v konaní predovšetkým skúmať, či je nárok navrhovateľa osvedčený, tiež je potrebné skúmať, či je neodkladné opatrenie potrebné vydať, teda naliehavosť situácie. Nevyhnutnosť úpravy sa tu ponechá na voľnú úvahu. Súd sa pritom opiera o výsledky urýchleného zisťovania. Ak na jeho základe dospeje k názoru, že návrh je dôvodný, návrhu vyhovie.

24. Súd na základe zisteného skutkového i právneho stavu dospel k záveru, že sú dané dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe ktorého bude maloleté dieťa nie len fakticky ale i právne zverené do osobnej starostlivosti otca. Základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou oboch rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. Dieťa potrebuje stabilné výchovné prostredie, pričom z vyššie priblížených skutočností je zrejmé, že u matky v súčasnosti nie sú takéto podmienky vytvorené, a to nielen z dôvodu jej pobytu v Psychiatrickej nemocnici I., no najmä z dôvodu jej závislosti na návykových látkach. Z obsahu pripojených spisov vyplýva, že matka má dlhodobý problém s užívaním návykových látok, pričom starostlivosť o maloletého už v minulosti za ňu prevzali iné osoby (stará matka či prastará matka maloletého). Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je zabezpečiť ochranu záujmov maloletých detí, pričom neodkladné opatrenia plnia aj preventívnu funkciu, ak sú na to dané vážne dôvody, ktoré v prejednávanej veci preukázané boli, keďže matka sa už v minulosti podrobila liečeniu v psychiatrickej nemocnici, ktoré bolo predčasne ukončené z dôvodu porušenia disciplíny. V danej veci je potrebné, aby stabilita výchovného prostredia u maloletého bola zabezpečená i po návrate matky z liečenia, súd preto návrhu otca vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého maloletého dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca.

25. Súd zároveň poučil účastníkov konania, že môžu podať na súd návrh na začatie konania vo veci samej - o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Ak návrh na začatie konania vo veci samej podaný bude alebo ak súd začne konanie vo veci samej z úradnej moci, účinky neodkladného opatrenia zaniknú zrušením tohto uznesenia v nadväznosti na rozhodnutie vo veci samej (v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu). Ak návrh na začatie konania vo veci samej podaný nebude a súd nezačne konanie vo veci samej z úradnej moci, účinky nariadeného neodkladného opatrenia zaniknú zrušením tohto uznesenia z úradnej moci, ak súd zistí, že sa zmenili pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

26. O trovách konania o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).